

796

ՀԱՅ ՍՎԵՆՏԻՏ

ՊԱՆՏՕՆԱԹԵՐԹ
Բ.Ս.Ը.Ս.Ի
ԳՆՄԱՆՆԱԼ 1918 ՆԸ

ORGANE
DES SCOUTS ARMÉNIENS
FONDE EN 1918

"ՀԱՅ SCOUT"

Գ. ՏԱՐԻ ՅՈՒՆԻՍ - ՅՈՒԼԻՍ 1930 N° 8 JUIN - JUILLET 1930 (3e année)

Մարտիրոյ սկաուտներէն մաս մը բանակումի մէջ:

ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՄՍԱՔԵՐՔ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա, Սուրիա, Յունաստան, Պուլկարիա, Ռումանիա . 35 ֆրանք
Միւս երկիրներ 2 տոլար

ՀԱՏԸ 3 ՖՐԱՆՔ

(ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ՉՈՒՆԻՆՔ)

Պարզ նամակ, յօդուած, նկար, թերթ, գիրք, եւլն. Ղրկել ճիշդ հետեւեալ հասցեով
Revue HAI-SCOUT, U. G. Arménienne
1, Rue Saulnier, Paris (9°)

Կրամ, ապահովագրեալ նամակ, չէք, մանտափոստ Ղրկել գանձապետին հետեւեալ
հասցեով՝

Mr H. Zahrédjian, 53 Faub. Montmartre, Paris (9°)

Հ. Մ. Ը. Մ. ի ՓԱՐԻԶԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ հասցէն է՝

U. G. Arménienne de Culture Physique et de Scoutisme

1, Rue Saulnier, Paris (9°), 5րդ յարկ. մէթրօ Cadet.

ԿԱՐԵՒՈՐ

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ Հ. Մ. Ը. Մ. ի բոլոր շրջաններէն եւ Մասնաճիւղերէն.

1. Իրենց որոշ հասցէն ղրկել մեզ անյապաղ:
2. Իրենց գործունէութեան մասին, որը օրին թղթակցութիւններ եւ տեղեկութիւններ ղրկել կարճ ու եամիտի եւ ընթեռնելի գիրով, մասնաւորապէս օտար եւ յատուկ անունները որոշ գրել:
3. Սկաուտականը եւ մարզականը զատ թուղթերու վրայ ղրկել, առանց իրար խառնելու: Նկարներուն տակ յատակ ղրկել բացատրութիւնները:
4. Տեղեկացնել քանի օրինակ թերթ կ'ուզուի եւ սպառումի համար պատասխանատու անձ մը ցուցնել, եւ աւելցած թիւերը ղրկել մեզի:

ԶԵԿՈՅՑ

Հ. Մ. Ը. Մ. ի Ամերիկայի եւ Ֆրանսայի շրջաններէն կը խնդրուի կանոնաւոր կերպով տեղեակ պահել թերթիս վարչութիւնը, իրենց գործունէութեան մասին, ղրկելով գրութիւններ եւ նկար:

ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏ

ՊԱՆՏՈՒԹԵՐՔ
R. U. C. U. P.
FONDÉ EN 1918

ORGANE
DES SCOUTS ARMÉNIENS
FONDÉ EN 1918

"HAI SCOUT"

Գ. ՏԱՐԻ

ԹԻԻ 8

ՅՈՒՆԻՍ-ՅՈՒԼԻՍ 1930

Ի Ս Կ Մ Ե Ր Մ Է Ջ...

Ֆրանսայի վարչապետ և պետական նշանաւոր դէմքերէն Պ. Թարտիէօ, անցած օր այցելեց Ֆրանսական սկաուտներու բանակավայրը և Պատուոյ Աէ-գէոնի աստիճանով գնահատեց սկաուտական գործին համար աշխատող հայր Գորնէթը՝ այդ առթիւ շեշտելով դերը սկաուտական շարժումին: Յաջորդ թիւին ձգելով այդ այցելութեան մանրամասնութիւնը, անդրադառնանք մեր վրայ:

Երբ Ֆրանսայի պէս կազմակերպուած և հարուստ երկիր մը պէտք կը զգայ այս շարժումին, հապա մենք հայերս, որքա՛ն աւելի պահանջք ունինք անոր:

Ի՞նչ կ'ընեն մեր վարիչ մարմինները: Ո՛ւր են մեր Թարտիէօները, քաջալերելու համար մեր գործը: Զի բաւեր նիւթական աջակցութիւն ընել և քաշուի մէկ կողմ, Հ. Մ. Ը. Մ. ը պէտք ունի լրջօրէն հետաքրքրուողներու, մեր գործին մօտէն հետեւողներու, անոր բարգաւաճումին համար միջոցներ ցոյց տուողներու և գործնապէս աջակցողներու:

Մենք բոլոր դոնները ափ կ'առնենք՝ դործին կարեւորութիւնը հասկցնելու համար բոլորին, աղերսանքով և հազարումէկ համոզիչ խօսքերով՝ կ'ուզենք որ ուժ տան այս համազգային գործին, գոնէ ներքին համերաշխ ճակատ մը ունենալու և ապագայ սերունդը պատրաստելու՝ մեր մղելիք գոյութեան պայքարին համար, սակայն անտարբերութեան և կամ սակարկութեան կը հանդիպինք մեր դիմումներուն իբր պատասխան. բացառութիւն կը կազմեն հայ մամուլի իրատես մէկ մասը, որոնց մեր շնորհակալութիւնը կը յայտնենք անկեղծօրէն:

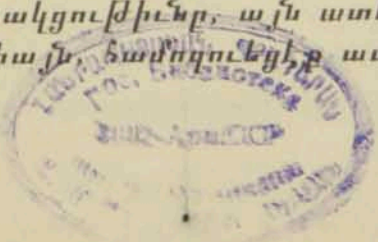
Դժուար է մեր գործը, քանի որ պատանիներու և ծնողքներու հետ է այն. շլանալ և ցուցադրուիլ կ'ուզեն անոնք, իսկ մենք ամենամեծ վտանգը կը տեսնենք հոն, թէեւ շատ դիւրին է աչքերը խաբել, սակայն չենք կրնար թոյլատրել մենք մեզի այդ լպրծուն ճամբան, լաւ գիտնալով որ, յուսախարութիւն կայ անոր ծայրը:

Կուզանք կրկնելու մեր կոչը բոլորին, Ծնողքնե՛ր, Ազգային Մարմիննե՛ր, Վարիչնե՛ր, քիչ մը աւելի մօտեցէ՛ք մեզի, աւելի մօտէն հետաքրքրուեցէ՛ք այս գործով, ձեր շահը, ձեր ուժը և ձեր ծրագիրներուն իրականացումը անկէ կախում ունի, այս սերունդն է որ պիտի անմահացնէ ձեր այսօր սկսած գործերը, որոնք այնքան ճիգ ու ուժ խլած են ձեզմէ:

Եւ եթէ չունիք դուք այս գիտակցութիւնը, այն ատեն ձեր բոլոր գործերն ու խօսքերը ժամանցի համար են միայն, համոզուեցէ՛ք ասոր:

ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏ

321-2000

ՖՐԱՆՍԱ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՄԵԾ ՑԵՐԵԿՈՅԹ

ԵՐԿՈՒ ՀԱՐԻԻՐԷ ԱՒԵԼԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐ, ԱՂՋԻԿ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐ ԵՒ ԳԱՅԼԻԿՆԵՐ
ԿՐ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ՀԱՆԳԻՍՈՒԹԵԱՆՑ

ՓԱՐԻՋ

Յուսելիս առաջին կիրակին տեղի ունեցաւ Հ. Մ. Ը. Մ.ի Փարիզի շրջանային Վարչութեան կազմակերպած սկաուտական ցերեկոյթը, Petit Journalի սրահներուն մէջ. ցերեկոյթ մը՝ շքեղ և բոլորովին ինքնատիպ մեր մէջ: Ժողովուրդը խուճուած էր հակառակ տաքին: Սրահը նեղ կուզար և հանդիսականները քովնտի սրահներուն մէջ կը ցրուէին:

Հանդէսը սկսելուն, երկու հարիւր սկաուտներ (գալլիկ, աղջիկ-սկաուտներ և սկաուտներ) հայկական և սկաուտական դրօշներով դէպի սրահ յառաջացան մարզական քայլերգով՝ նուագխումբի առաջնորդութեամբ. պահը յուզիչ և ոգեւորիչ էր, այնպէս որ սրահին մէջ յուզուած էր լացողներ կային: Սոյն երկու հարիւր պատանիները, ելեքորական լոյսերու և արեւի պէս ճաճանչող «Բարձրացիր, Բարձրացուր»ի խոշոր նշանակին տակ կարգի կեցան խմբապետին տուած հրամանին վրայ: Բեմին առջեւ շարուած էին Ազգային Սկաուտ-պետ Պ. Գրիգոր Յակոբեանի շուրջ՝ աղջիկ-սկաուտներ, սկաուտներու խմբապետներ և սիրունիկ գալլիկները անմեղ հրեշտակներու պէս: Պ. Գ. Յակոբեան կարգաց ֆրանսերէն ուղերձ մը ֆրանսական մեծ ազգին ուղղուած, թուելով Ֆրանսայի ասպնջականութիւնը հայերուս և վերջացուց իր ուղերձը կեցցէ՛ ֆրանսական ազնիւ ազգը, կեցցէ՛ յաւերժական Ֆրանսան խօսքերով՝ որմէ վերջ նուագխումբը հնչեցուց «Մարսէյէզ»ը. բոլոր սկաուտները պատուի կեցած էին նոյն միջոցին: Ծափերու և հուռուաներու մէջ վերջացաւ այս ծափը:

Սկսաւ հանդէսին գեղարուեստական մասը: Ներկայացուցան Մեհենական շրջանէ պատկերներ, ինչպէս և սկաուտական ներկա-

յացում մը՝ «Սկաուտական Բանակում մը Հայաստանի մէջ», զուտ ազգային սկաուտական կտոր մը՝ որ խիստ հետաքրքրութիւն արթնցուց ներկաներուն մէջ: Թէ մեհենական և թէ սկաուտական կտորները շատ յաջող անցան, տարազներն ու կազմաճները խնամքով պատրաստուած էին: Ամէնէն վերջ կատարուեցան չափական (րիթմիկ) մարզանքներ գաւազաններով, որ խիստ ինքնատիպ և յաջող էին: Մէջ ընդ մէջ կ'երգէր Սիփան երգչախումբը:

Սոյն հանդէսին ներկայ էին նաեւ օտար հիւրեր, ինչպէս, ֆրանսական սկաուտներու Միջազգային Գրասենեակին Ընդհ. Քարտուղար՝ Commandant Henri Guerreau, ֆրանսական սկաուտներու պետերէն M. A. Malacamet, M. G. Tuillet և Պոլսոյ միջազգային սկաուտներու՝ Լօրա Պէտրն Բաուրի ներկայացուցիչ՝ M. A. de Berry:

Հ. Մ. Ը. Մ.ի Փարիզի շրջանային Վարչութեան ատենապետ Պ. Ներսէս Օհանեան խտացնած ձեւով ներկայացնելով Միութեան նպատակն ու կեանքը, ըսաւ: «Ձեր ծափերը ինձի համար չեն, ես զանոնք կը դրկեմ անոնց, որոնք աշխատեցան բարձրանալու և բարձրացնելու համար: Այդ գեղեցիկ և ոսկի նշանաբանին շուրջ հաւաքեցին ու կազմակերպեցին այս անուշիկ ու կորովի պատանիները:

«Այսօր աշխարհի ամէն կողմը Հ. Մ. Ը. Մ.ը ճիւղեր ունի. Հոս կը ներկայացնենք կազմակերպութեան Փարիզի մէկ փոքրիկ պատկերը: Հոս ունինք այսօր 152 սկաուտներ, 49 գալլիկներ, 24 հայ կայտեր (աղջիկ սկաուտներ): Ունինք պատուակալ անդամներ փարիզի հին և նոր ազգայիններէն, որոնք ի-

Photo ARAX

Փարիզի Հ. Մ. Ը.Մ.ի ցունիս 1ին կազմակերպած սկաուտական ցերեկոյթէն նկար մը:
 Պ. Գ. ցակոբեան կը կարգայ ուղղերծը:

րենց նիւթական և բարոյական օժանդակութիւնը կը բերեն այս Միութեան:

Այս գեղեցիկ առիթով Բարերար անդամ կը հռչակենք՝

Պ. Պ. Տիգրան Խան Քէլէկեան 7000 Փր.
 Գարսեան եղբարք 6000 Փր. և տասը օրինակ « Հայ Սկաուտ » թերթ՝ զանազան սրբանոցներու համար.

Գալուստ Կիւլպէնկեան	5000 Փր.
Տիկին Ա. Էղնաեան	3000 »
Պօղոս Էսմէրեան	2000 »
Զատիկ Խանգատեան	2000 »
Գառլօ Սիրաբեան	1000 »
Վ. Փափազեան (Լիլա)	1000 »

Իսկ պատուակալ անդամ կ'անուանուին՝	
Պ. Պ. Խ. Ավաճեան	500 Փր.
Ս. Ավաճեան	500 »
Լ. Գ. Մուրատեան	500 »
Գ. Զամիչեան	300 »
« Մասիս » Տպարան	320 »
Տիկ. Գափամաճեան	200 »
Յ. Սարաճեան	125 »

Արամ Ծինճեան	100 Փր.:
Գ. Գէորգեան	100 »

«Մեծ յոյս ունինք որ, հայ ծնողքները տեսնելով այս շարժումին ճաբրութիւնը և օգտակարութիւնը ճեղի պիտի յանձնեն իրենց զաւակները, և ճենք անոնց պիտի սորվեցնենք հայրենասիրութիւն և ճարգասիրութիւն, ճաբուր հայերէն, անոնց պիտի տանք առողջ ճարճին և կարգապահ ու բարեկիրթ նկարագիր: Եւ պիտի գայ օրը, որ ճենք այս խումբերով պիտի վերագառնանք հայրենիք, այնտեղ տանելով ճեր դրօշը և ճեր աշխատելու կորովը:»

«Հայրաբար երկու խօսք եւս ըսեճ ճեր սկաուտ զաւակներուն (դառնալով սկաուտի մը, որ կուրծքին վրայ բարձրացուցած էր դրօշակը), Հայ սկաուտ, ճնոռնաս երբեք նշանաբանդ՝ «Բարձրացիր, Բարձրացուր»ը, ճնոռնաս երբեք ինչ որ սորվեցուցին բեղի խումբիդ ճէջ: (Գառնալով ժողովուրդին) Իսկ անէ՛ճք անոնց, որ կը խանգարեն այս գեղեցիկ Միութիւնը, կը խաթարեն Հ. Մ. Ը.

Մ.ի բարոյական դիմագիծը և զանազան ամբաստանութիւններ կ'ընեն Անոր հասցէին»:

Հանդէսը փակուեցաւ բուռն ծափերով և ողբերգութիւնով, բոլորն ալ զոհ էին այդ օրը տեսնելով հայրդիներու շարժումը և շատեր ինքնաբերաբար կ'ուզէին իրենց զաւակները յանձնել Հ. Մ. Բ. Մ.ի սկաուսական շարքերուն.

Հանդէսին ներկայ էին Les Eclaireuses de Franceի խմբապետուհին և սկաուտուհիները, ինչպէս և Ֆրանսական և ռուսական սկաուտներէն ծառայողներ, որոնք հուռուներով կ'արտայայտուէին հանդէսին ծիջոցին:

Փարիզ

Կ. Պ. Ո.

ՅՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻԶ

ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԿԵԱՆՔ

Թեկնածու երէցներու, Ալֆորվիլի, Սարսէլի և Անկէնի ծասնաճիւղերու սկաուտներուն համար, որոշուած «Աճառնային-Միջխմբային» Ա. Բանակումը, 7—9 յունիս 3 օրուան համար, տեղի ունեցաւ Մոնժորանտի անտառին մէջ: Բանակումի ծաս առած էին ընդամէնը 46 հոգի: Որոշուածին համաձայն 7 յունիսին Փարիզի հիւսիսային կայարանէն, կը մեկնինք գէպի Մոնժորանտի ուր՝ կ'սպասեն մեր տեղական խումբերը: Եւ ահա կը սկսինք մաղլցիլ և բարձրանալ դադաթը զըտնուող Փարիզի պաշտպանութեան անառիկ բերդերէն մին համարուող Fort de Domoutը, մէկ ժամուան ճանապարհի ընթացքին, սիրուն ծառուղիներ կը ճեղքենք ուր մեր երգերէն շփոթած ճագարներ՝ ստոստելով կը փախչին, ու զարնանային թռչնիկները ճիւղէ ճիւղ ստոստելով՝ բարի գալուստ կը մաղթեն մեզ: Կ'օգտուինք զանազան բոյսերու, տունկերու, թուփերու ծանօթութեամբ: Կը հասնինք բանակավայրը, ուր ամէն բանէ առաջ զօրանոցի հրամանատարին ներկայանալով մեր շնորհակալութիւնները կը յայտենք, բանակելու և կրակ վառելու համար արուած արտօնութեան համար: Յետոյ ամէն խմբակ

իր պետին առաջնորդութեամբ, երգելով ու մրջիւններու նման աշխատելով, կ'սկսին լարել իրենց վրանները և գոյքերը տեղաւորել վերջ՝ ծաս կ'առնեն հաւաքական աշխատանքէն: Ուշ ատեն կ'աւարտենք հայկական բաղաբի! շինութիւնը:

ԿԻՐԱԿԻ 8 ՅՈՒՆԻՍ.—Օրուան բանակումի պետ նշանակուած է՝ Ալֆորվիլի ծասնաճիւղի Փ. Խ. Պերճ՝ Շատանեանը: Սոխակներու մեղեդիին հետ կը հնչէ զարթումի փողը, օրուան ժամանակացոյցին համաձայն կ'սկսի կեանքը: Մաքրութիւն վրաններու և բանակավայրի, ամէն ինչ վրաններէն դուրս, շուտական մարզանք, անձնական մաքրութիւն, յարգանք դրօշին և խօսք, նախաճաշ, դասախօսութիւն առաջնորդներու, խաղ սկաուտներու, ընդհ. սկաուտական մարզանք, հանգիստ, խաղ, ճաշ և կրկին հանգիստ 12.30ին:

Կէսօրէ վերջ «պակէթ»ի ծիջխմբային ճըրջում, պտոյտ շրջակայքը, նախընթրիք, խմբերգ, յարգանք հայ դրօշին, ազատ ընթրիք, բանակումի կրակ ժամը 9.15ին և գիշեր բարի: Արեւուն կենսատու ճառագայթներուն հետ վրաններէն դուրս կուգանք բոլորս և գեռ 2 վայրկեան առաջ խոր լուծեան մէջ թաղուած անտառը, նորէն կեանք ու ողբերգութիւն կ'առնէ, վաղուան հայ քաղաքացիներու կարօտակէզ երգերով: «Դրօշի Յարգանք»ի պահը իսկապէս սրտառուչ էր. խումբերը խիստ մաքուր հագուած, կայմին բոլորը կ'սպասենք անշարժ, օրուան բանակումին պետին լուրջ ու կարուկ՝ ՊԱՏՈՒԻ՝ Ա՛Ռ, հրամանին վրայ ամէնքս մէկ շարժուծով, յարգանքի կը կենանք: Աննամցի զինուորներ, որ մեզ կը զիտէին, նոյնը կ'ընեն: Լուռ ենք բոլորս, մինչեւ եռագոյնին ծալքերը բացուելով կայմին դադաթը հասնիլը, ուր դրօշակիրին ձեռքի մէկ շարժումով, կարծիր, կապոյտ, նարնջագոյնը կը վէտվէտի ջինջ հորիզոնին վրայ, հեռու ենք Հայաստանէն... Տարօրինակ դուրսդիպութեամբ մը այդ ծիջոցին լուծեան մէջ, սոխակ մը կը ծանակցի մեր յարգանքին իր սիրուն երգովը: Եռուղեուր կը սկսի, խոհարարները իրենց օճախներուն առջև

իրարու հետ կը ճրջին, թէ ո՞րը աւելի գեղարուեստական ճուխ պիտի հայթայթէ եւ ո՞րը ճիշտ պահանջուած ժամուն եւ համեղ կերպով պիտի պատրաստէ ճաշը, եւ այսպէս ժամանակացոյցը կը շարունակուի: Ժամը 10ին արդէն ձեռքերնէս վեր ձերկ ենք, ալ աւելի օգտուելու համար ձաքուր ու ջինջ օղին հպուձէն՝ ուշադիր ըլլալով պողարութենէ եւ արեւհարութենէ: Երեկոյեան ամէն սք անհամբեր կը սպասէ բանակուծի կրակին, ճութը կ'իջնէ եւ շեփորը ձեզ կը հաղորդէ կրակի ժամը: Բոլորս կրակին երզը սուլելով եւ հնդկական շարք ու զնացքով կը շրջապատենք փայտերու կոյտը. կրակը վառելու պատիւը խրճբապետ ներսէս Սերոբեանին է. չոր փայտերու ձարձատիւնին կը յաջորդեն հրաշալի բոցեր: Երէց-սակուտ Մ. Սահակեան կ'իմացնէ թէ՛ վեց ֆրանսացի երէց-սակուտ եղբայրներ հիւր են ձեզի. խճբապետ Մինթանձեան, ֆրանսացի եղբայրներուն բարի գալուստ կը ծաղթէ, որոնք սկառուական բացագանչութիւններով եւ տեղին յարձար եղբայրական խօսքերով կը պատասխանեն: Հայ եւ ֆրանսացի երէցները ձե՛ծ փայլ կուտան այդ իրիկուան խրախճանքին՝ իրենց նորութիւններով: Բանակուծի կրակէն վերջ խճբապետ Մինթանձեան նախ ֆրանսացի եղբայրներուն շնորհակալութիւն եւ բարի զիշեր կը ծաղթէ, որոնք կը հեռանան ձեր բանակուձէն երգելով՝ Quand on est si bien autour de ce feu pourquoi se séparer? quand on s'entant comme des bons frères, pourquoi se séparer? au revoir mes frères, au revoir mes frères. au revoir...

Կրակը կը ձարենք, ձե՛ծ շրջանակը կազմելով կապոյտ եւ աստեղազարդ երկնքին տակ երկիւղածօրէն շնորհակալութիւն կը յայտնենք առ Աստուած եւ բնութիւն այն ամէն գեղեցկութիւններուն համար որ ձեզի պարգեւեցին:

Այսօր, ժամանակացոյցը փոխած ենք, որովհետեւ հիւրերու կը սպասենք: Առաւօտը կ'անցնենք սովորականին նման. կէս օրուան ճաշին վրայ կը հասնին կեղրոնի՝ վարչու-

թեան անդամներ եւ բազմաթիւ ճնողներ: Ճաշի ընթացքին բարեձաղթութիւններ կ'ուղղուին Հ. Մ. Լ. Մ.ի Կեղր. Վարչութեան, Օհանեան հայրիկին, ընդհ. պետին, երէցներու եւ սկառուներու կենաց: Նոյն օրը, Սարսէլ-Ալֆորվիլ պասկէթի ճրցօձ, Ալֆորվիլ կը պարտուի 8-4ով: Ժամը 4ին ֆրանս. սպաներ եւ հայ հիւրերը պատուելու համար խնճոյքի շրջանակը կը կազմենք, առանց կրակի: Մեծ սղեւորութիւն, կը խօսին վարչութեան կողմէ Պ. Զահրէճեան եւ ճնողներ: Ճաշը 5-30ին: «Բանակուծը վերցո՛ւր»ի շեփորը կը հնչէ. ժամը 5-55ին «Յարգանք զրօշ»ին տեղի կ'ունենայ զոր ներկայ հիւրերուն վրայ ձե՛ծ տպաւորութիւն կը թողու: Բանակուծը վերջացաւ «Ը՛ղ զ. զ. զ. պուձ Հ. Մ. Լ. Մ.» բացագանչութիւնով որուն արձագանգը կը կրկնուէր հեռուն անտառին խորքը:

Մեկնուծի հրաման: Կսկիձով կը թողունք 3 օրուան ձեր կ'ազդուրիչ կեանքը. եւ երգելով կը վերադառնանք ձեր տուները:

Մ. ՍԱՀԱԿԵԱՆ

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ
ԲԱՆԱԿՈՒՄ-ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ
12-13-14 ՅՈՒԼԻՍ

Ֆրանսական Ազգային տօնին առթիւ սարքուած էր Հ. Մ. Լ. Մ.ի սկառուներու Բանակուծ-Ցուցահանդէս ձր, որուն կը ձասնակցէին Փարիզի և շրջականերու սկառուները, սկառուողհիները, գայլիկներն ու երէց-Սկառուները:

Բանակուծի վայր ընտրուած էր Մէտոնի անտառին ձե՛ջ՝ «Patte d'Oie» կոչուած վայրը, ծառախիտ և գեղեցիկ ձարգագետին ձր:

Շաբաթ երեկոյ կը ձեկնինք դէպի Մէտոն: Բանակատեղին սահձանազձուած էր ցանկապատով ձր, որուն ձէջտեղի ձուտքի կամարին վրայ կը ձաձանէր ֆրանսական զրօշը, իսկ հայկականը՝ դաշտին կեղրոնը կայձին գազաթը:

Վեց թաղամասեր, ուր զետեղուած խուձ-

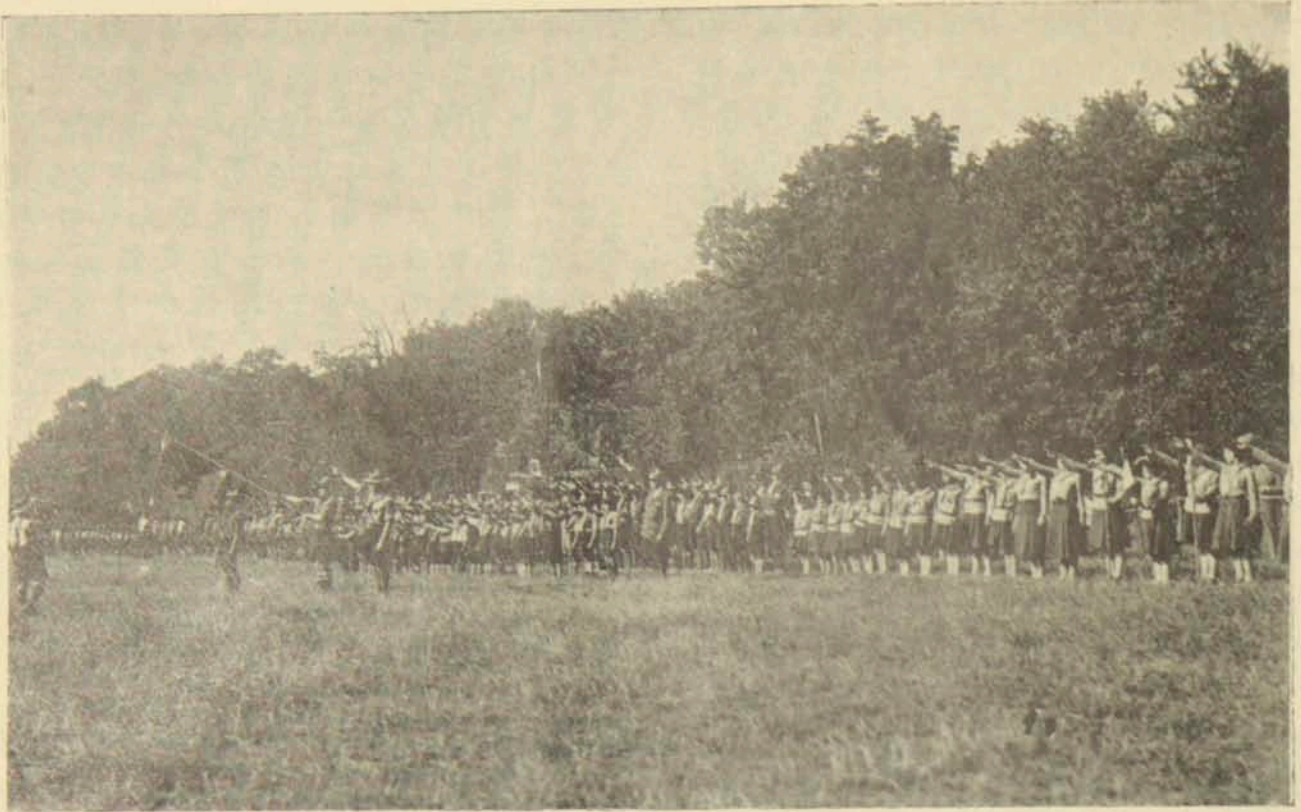

Photo MASSIS

Յուլիս 14 ի Բանակուժ-ցուցահանդէսէն խմբանկար մը

բերը կը զանազանուն իրարմէ, իւրաքանչիւրը իրեն յատուկ ճուտքի կամարով և գեղեցիկ վերտառութիւնով ճը:

Աճէն խումբ իր ձեռական աշխատանքները ցուցադրած է, սեղանի ճը վրայ կամ կախած՝ ճուտքի կամարէն: Այսպէս, կը նըշմարուին գաճէ թափուած «Բարձրացիր, Բարձրացուր»ը և փոքրիկ արձանիկներ, ջրաներկ և իւղաներկ բաւական յաջող աշխատութիւններ, ճանրանկարներ, ամէնքն ալ գեղեցիկ վերտառութեամբ: Կ'արժէ յիշատակել պղինձի վրայ փորուած Հ. Մ. Բ. Մ. ի նշանակը: Իսկ Բանակուժի ճանրանկարը աւազի վրայ յարգարուած և վեր բռնուած փայտէ սիւներով կը յիշեցներ Շածիրաճի կախեալ պարտէզները և կանաչ դրեակը իր թէլէֆոնով:

Քսանեւհիւնգ վրաններ, երեք դիրքի վրայ անթերի կերպով լարուած, տղայոց կոկիկութիւնը կը յատկանշեն:

Գեղեցիկ էր տեսարանը, երբ ճեր փոքրիկները ժրջան ճեղուներու պէս կը ճանէին ու կ'ելէին:

Կէսօրին քաղաքէն կը հասնին Փարիզի Շըջանային Վարչութեան Ատենապետը՝ Պ.

Ներսէս Օհանեան և Ազգային Սկաուտ-պետ Գրիգոր Յակոբեան, որոնք կը զիճաւորուն փողի հնչումով և սկաուտական բարեւներով:

Փամը երեքին սկաուտողանցքը: Առջեւէն Հ. Մ. Բ. Մ. ի սկաուտական դրօշը կը տանէին երէց սկաուտները, որուն կը հետեւէին աղջիկ սկաուտներու խումբերը, դեկավարութեամբ խմբապետուհի Օր. Բնքապաւեանի, յետոյ սկաուտներու խումբերը, իսկ ամէնէն վերջ կուգային գայլիկներու երեք խումբերը:

Այս առթիւ եկած էին շարժանկարի ընկերութեան ներկայացուցիչներ և ճանաւոր լուսանկարիչ ճը որոնք իրենց գօրծիրքներով կը հետեւէին տողանցքին բոլոր շարժումներուն:

Զուգադիպութիւնով ճը զաշտին վրայ, բաւական ճօտէն թռիչք ճը կատարեցին օդանաւերը, աւելցնելով այս խորհրդաւոր տեսարանին տպաւորութիւնը:

Տողանցքէն յետոյ սկաուտներու և գայլիկներու խաղեր, բուրգերու կազմութիւն, գանազան ճարգանքներ եւայլն, ամէնքն ալ գոհացուցիչ էին, բացի ճի քանի աննշան թե-

բութիւններէ:

Երեկոյն, Բանակուծի կրակին շուրջը հաւարուած սկաուտները կ'երգեն, կը պարեն, կ'արտասանեն և փոքրիկ ու զուարճալի ներկայացումներով ծուցնել կուտան ժամանակը:

Կէս զիշերը ձօտեցած է արդէն: Գլծուարաւ կը բաժնուինք այս զեղեցիկ վայրէն և «Մեր Հայրենիք»ի ու «Երիբ Հայկազունք»ի արձագանգները ձեր ականջներուն ձէջ՝ կը հասնինք Փարիզ:

Վ. Պ.

ԱՍՏԻՃԱՆ ԵՒ ԿԱՐԳ

Յուլիս 14ի Բանակուծ-Յուցահանդէսի օրը փոխ-խմբապետի աստիճան տրուեցաւ Պէլլիլի վարիչ-առաջնորդ Ստեփան Սահակեանի և Ելֆորվիլի վ.-առաջնորդ Հայկ Մերկերեանի:

Այս առթիւ, վկայեալ սկաուտի կանաչ բորտոնը ստացաւ Հայկ Մերկերեան:

ՄԱՐՍԷՅԼ

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅՓ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՈՄ

Հ. Մ. Բ. Մ. Ի ՍԿԱՌԻՏ. ՅԱՆՉՆԱԽՈՒՄԻԻՆ

ԿՈՂՄԷ

Յունիս 1ի կիրակի օր, տեղի ունեցաւ սկաուտ. ցերեկոյթ մը, Մարսէյլ, Camp Victor-Hugotի ուսական դպրոցի սրահին մէջ, նախագահութեամբ տեղիս առաջնորդ Պալաքեան սրբազանի որուն կ'ընկերակցէր Ֆարհատեան վարդապետը:

Ժամանակէն առաջ, բազմութիւնը կը սպասէր սրահին դրան առջեւ որ հազիւ բացուած աթոռները զբաւուեցան: Բիշ յետոյ ժամանեց նախագահը, սկաուտները շարքի կեցած դիմաւորեցին զինք:

Հանդէսը բացուեցաւ Յառաջ նահատակով: Առաջին, խօսք առաւ Հ. Մ. Բ. Մ. Ի վարչութեան ատենապետ Պ. Ն. Աթարեան որ հակիրճ կերպով՝ բացատրեց Միութեան նպատակը եւ անոր

գործունէութիւնը տասնեակ տարիներէ ի վեր:

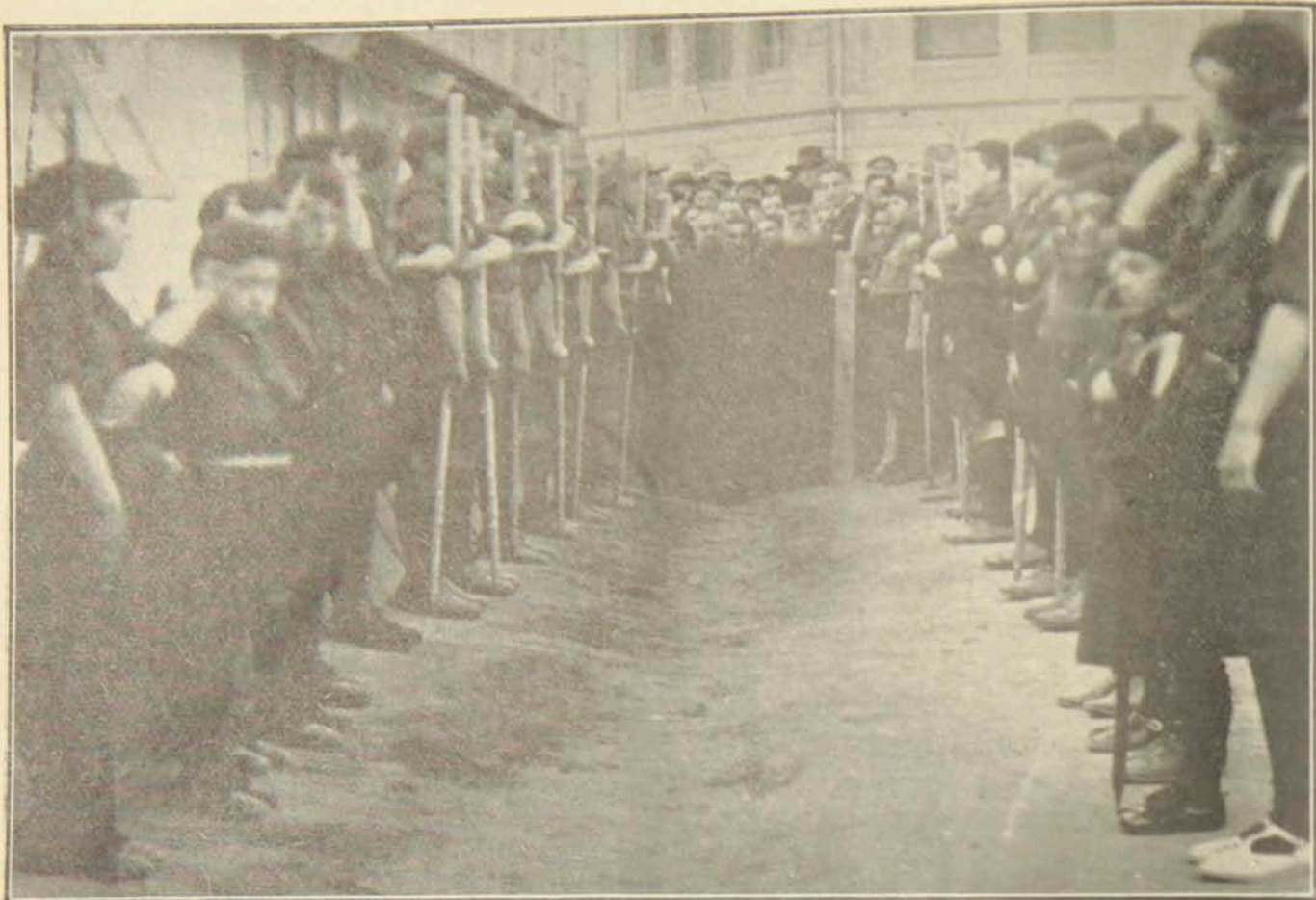
Հանդէսին զեղարուեստական մասը բաւական ճոխ էր եւ կոկիկ: Տեղի ունեցաւ կատակերգութիւն մը, շուէտական մարզանքներ, բուրգեր, կենդանի պատկերներ, որոնք պատրաստուած էին վարիչ-առաջնորդ Պերճ Ֆարհատեանի կողմէ, որ միեւնոյն ատեն խօսք առաւ եւ բացատրեց սկաուտութեան օգուտները, հրաւիրելով ծնողները որ իրենց զաւակները արձանագրեն սկաուտական շարքերուն մէջ եթէ կ'ուզեն որ անոնք առողջ մեծնան, պէտք չէ վախնալ ըսաւ, որ աղաքը կը յոգնին ու պաղ կ'առնեն. անտեղի է այդ վախը, քանի որ մենք կը հսկենք անոնց վրայ եւ արդէն պաղառութեան ենթակայ են անոնք՝ որ քիչ կ'ենթարկուին օդի ազդեցութեան, մինչեւ այսօր ոչ մէկ անպատեհ դէպք կը յիշենք մեր սկաուտական կեանքի մէջ:

Հանդէսին փակման խօսքը տրուած էր սրբազանին, որ շնորհատրելէ վերջ վարիչները շատ յստակ կերպով բացատրեց Հ. Մ. Բ. Մ. Ի նուիրական եւ համազգային նպատակը, ծանրանալով սկաուտութեան վրայ ըսաւ. եթէ կ'ուզէք որ ձեր զաւակները ապահովէք հիւանդութիւններէ եւ մանաւանդ թոքախտէ յանձնեցէք ձեր զաւակները Հ. Մ. Բ. Մ. Ի սկաուտական շարքերուն, խտացուցէք այդ շարքերը, անոր դուռը բաց է բոլորին համար, առանց խտրութեան:

Զարմանք յայտնեց որ այսքան կարճ ժամանակամիջոցի մէջ կրցած են այսպէս զեղեցիկ արդիւնք ձեռք բերել: Այս կէտը, campի օտար վարչութեան իսկ զարմանք պատճառած է: Հանդէսի աւարտումին սկաուտական պէտքերու յատկացուելու համար, տեղի ունեցաւ հանգանակութիւն մը, որ ապահովեց հազար ֆրանքէ աւելի հասոյթ մը:

Ժողովուրդը ցրուեցաւ լաւ օր մը ապրած ըլլալու տպաւորութեան տակ:

Հանդէսէն վերջ, Տէր եւ Տիկին Եկաւեան ճոխ թէյստեղան մը սարքած էին իրենց իսկ տան մէջ ի պատիւ

ՄԱՐՍԻԼԻՈՑ ՍԿՈՒՏԱԿԱՆ ՀԱՆԳԷՍԷՆ ՆԿԱՐ ՄԸ

Մէջտեղ կեցած են Պալաքեան սրբազան եւ Ֆարհատեան վարդապետ:

կազմակերպիչներուն: Սոյն թէյասեղանին կը նախագահէր Պալաքեան սրբազան, Ֆարհատեան վարդապետ եւ Հ. Մ. Լ. Մ.ի վարչութեան անդամներն ու սկաուտական վարիչները: Սեղանը շատ զուարթ անցաւ եւ Պալաքեան սրբազան շնորհաւորեց Եկաւեան ընտանիքը իր այս գեղեցիկ ձեռնարկին համար:

Այս առթիւ պարտականութիւն կ'իյնայ մեր վրայ, շնորհակալութիւն յայտնել Camp Victor-Hugot տնօրէն Պ. Պէկի որ սիրով տրամադրած է ուսական դպրոցը մեր սկաուտներուն, դասախօսութիւններ կատարելու համար, ինք միշտ պատրաստակամ եղած է մեր բոլոր դիմումներուն: Նոյնպէս ուսական բանակի նախկին սպաներէն Պ. Խոսրովեան մեծ չափով աջակցած է Պ. Պէկին մօտ թարգման հանդիսանալով մեզի:

Մարսիլիոյ Հ. Մ. Լ. Մ.ի սկաուտներու թիւն է 50, օրէ օր կ'աւելնան անոնք եւ ժողովուրդը սիրով ընդառաջ կ'երթայ այդ շարժումին ծաւալումին: Քաղաքիս առաջնորդը Պալաքեան սրբազան, պատրաստակամ է մեր դործին ամէն կերպով աջակցելու. լաւ կերպով հասկցած ըլլալով անոր օգտակարութիւնն ու պէտքը ներկայիս:

Մօտ օրէն մեր սկաուտական խումբերը կ'երթան Կարտան, ներկայացում տալու եւ կազմակերպելու համար տեղին պատանեկութիւնը, ժողովուրդին փափաքին վրայ:

Հ. Մ. Լ. Մ.ի տեղիս վարչութիւնը ամէն ջանք պիտի թափէ այս տարի, կազմակերպելու Մարսիլիոյ բոլոր արուարձանները:

ՄարսէյԼ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԱՅՍՆԵԱՆ

Պուքրէշի Շ. Մ. Բ. Մ.ի սկաուտները Ռուսիոյ Ազգ. Տօնին առթիւ Եկեղեցւոյ բակին մէջ:
Մէջտեղը Ռուսիոյ սկաուտներու պետ՝ ֆրոֆ. Լէֆթերիուն:

ՆՕՔԵՐ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐԷՍ

22 Ապրիլ 1930

21 Ապրիլ 1930

Զատիկ է, բոլորը, հանդերձ բարեկամներով հաւաքուած ուրախ ու գուարթ կ'անցնեն իրենց տօնական օրը: Ես ալ ճաշի հրաւիրուած եմ ընտանիքի մը մօտ: Նստած ենք սեղանի շուրջ, դուռն է կը զարնուի. տանտիրուհին կը դիմաւորէ «անկող» հիւրերը. զիտէք ո՞վքեր են անոնք, երեք հայ սկաուտներ: Մէկուն շալակը պարկ մը, իսկ միւսը ձեռքը ունի ժապաւիտեակ տետրակ մը: Քաղաքավարութեամբ կը շնորհաւորեն Զատիկը եւ կը յայտնեն իրենց այցելութեան նպատակը:

Դրան ետին կեցած մտիկ կ'ընեմ. կը սքանչանամ, կը հիանամ ու ամօթէս չեմ երեւար իրենց:

Երբ մենք սեղաններու շուրջ նստած հաճոյք կ'ընենք, կենացներ կ'առաջարկենք, անդին խումբ մը պատանիներ, ձգած իրենց ընտանեկան սեղանը՝ պարկերը շալակներն, Պուքրէշի փողոցները կը շրջին եւ զգեստ կը հաւաքեն իրենց Սուրիա տարազրուած ազգակիցներուն համար:

Յաջորդ օրը, Ընդհ. Նահատակաց Ազգրիկեան սզահանդէսն է որ կը կատարուի:

Եկեղեցւոյ բակն եմ. շարքի կեցած եւ տխրութիւն մը իրենց դէմքին վրայ ներս կը մտնեն մեր սկաուտ եղբայրները. կը հարցնեմ իրենց վարիչին թէ ուսկից կուգան, կտրուկ կը պատասխանէ՝ «մեր ուխտէն»: Կը վերջիշեմ, ես ալ եմ մասնակցեր տարի մը այդ ուխտին:

Ամէն տարի Ընդհ. Նահատակաց Տօնին, Պուքրէշի մեր եղբայրները կ'այցելեն Հայոց գերեզմանատունը անտէր ու անտիրական մնացած հայ յեղափոխականի մը գերեզմանը: Ազօթք մը, երկու խօսք, ծաղկեպսակ մը վրան կը դնեն եւ ապա կը վերադառնան եկեղեցի մասնակցելու համար սզահանդէսին. այս է իրենց ուխտը որ այլեւս աւանդութիւն եղած է:

Այո՛, մեր տղաքը զիտեն իրենց հանգիստը զոհել եւ Զատիկի օրով Սուրիոյ հայ տարազրեալներուն համար զգեստ հաւաքել եւ սակայն զիտեն նաեւ

ՀԱՅ ՄԱՍՈՒԼԸ՝ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ՄԱՍԻՆ

յարգել իրենց անցեալի անշիրիմ նահատակներու յիշատակը:

10 Մայիս 1903

Հիւրընկալ սուսն ժողովուրդը կը տօնէ իր ազգային ձգտումներուն՝ Մոլտաիոյ եւ Վարչաիոյ միացումը: Մասնակցելու հրաւիրուած են Հ. Մ. Ը. Մ.ի սկաուտները:

Կանուխէն դրաւած ենք մեր տեղերը գիտելու համար տողանցքը:

Ահա կուգան եւ սկաուտները, նոր համազգեստներով սուսն սկաուտներու մէջ հեռուէն կը զանազանուին եւ մերինները իրենց գուլպաներու տարբերութիւնով, կը մօտենան անոնք, կայտառ ու համաչափ քալուածքով, կը ծափեն բոլոր շուրջիններս: Չէրչէթ աշի Արմէնի (հայ սկաուտներ) կ'ըսէ քովիս կայնող բարձրաստիճան զինուորականը աւելցնելով քանի մը գնահատական տողեր ալ. մերոնք, չրա՛յր մերոնք, կը պտոյ գիմացի պողոտան կայնող հայ պատանին իր ընկերոջը, եւ ծովածաւալ բազմութիւնը ճեղքելով արդար հպարտութեամբ ուռած մեր կուրծքերով կը հետեւինք իրենց:

Այսօր, այս օտար պողոտաներուն վրայ հազարաւորներ արտասանեցին իսկ բառը եւ այդ, շնորհիւ ձեզ, սիրելի եղբայրներ:

Այս օրն ալ կը մնայ յիշատակելի յուշատետրիս մէջ. սպրի՛ք տղաք:

Պուքրէշ

ԱՐՄԷՆ ՍԱՅԵԱՆ

Ամերիկայի «ՊԱՅՔԱՐ»ը, Զ. Գ. Զօպանեան ստորագրուած իւնով, «ՎԵՐՅԻՇՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ԱՆԳՐԱԳԱՐՁՈՒՄՆԵՐ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ՏԱՐԵԳԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻ» խորագրով կուտայ հետեւեալ տողերը.—

«Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեգարձին առթիւ, հայ երիտասարդութեան այն մասը որ ինքզինքը նուիրած է մասնաւորապէս Հ. Մ. Ը. Մ.ի գաղափարին անգամ մը եւս կըրցաւ տպացուցանել թէ՛ ինք որքան ալ զժուարին պայմաններու մէջ գտնուի, դարձեալ ինքզինքը կընայ ներկայացնել այնքան լաւ, որքան տեղացի եւ կամ օտար ազգը:

Հ. Մ. Ը. Մ.ը մասնաւորապէս իր կազմութեան առաջին երկու տարիներուն մէջ եղած է հայ պատանիին եւ երիտասարդութեան ամենափայլուն մէկ պատմութիւնը մեր ազգային կեանքին մէջ:

Հիմնուած Պոլսոյ մէջ՝ զինազաղարին սքանչելի կարգապահութեամբ մը մի քանի շաբաթէն ան դարձաւ Պոլսահայ հասարակութեան զուրգուրանքին առարկայ, եւ առանց բացառութեան քաջալերուեցաւ ազգային բոլոր խաւերէն եւ հոսանքներէն»:

Համառօտ պատմականը ընելէ վերջ մեր սկաուտական գործունէութեան եւ Հայաստան ղրկուած առաքելութեան կը շարունակէ.

«Իսկ մարզական կեանքի մէջ կը բացուի փառաւոր էջ մը: 1920ին Պոլսոյ Արժաթ Բաժակի միջազգային մըրցումներու մէջ, Հ. Մ. Ը. Մ.ի խառն խումբը կը շահի բաժակը, յաղթելով Իրլանտական զինուորական խումբին»:

«Ահա, համառօտ կերպով այս է եղած անցեալը Հ. Մ. Ը. Մ.ի: Այդ անցեալէն քաջերուած, կը ջանայ մասնաճիւղեր կազմել բոլոր հայ գաղութներու մէջ, հակառակ շատ մը զժուարութեանց:

Պոլսական եւ Եւրոպական Հայ թերթերէ ուրախութեամբ կ'իմանանք որ այժմ Զրանսայի Կեղը. Վարչութեան

զուլսը կը գտնուի Պր. Ն. Յանեան, եւ կամ «Որբերու Հայրիկը», ինչպէս զինք կը կոչէին Պոլսոյ մէջ, ուր ան կը սիրուէր եւ կը յարգուէր բոլորէն հաւասարապէս»:

«Հ. Մ. Ը. Մ.ը տարածուած աշխարհի չորս կողմը թէեւ գաղթական՝ բայց կը շարունակէ եւ պիտի շարունակէ իր մեծ ու զժուարին գործը, կանգ չառնելով գոհոգութիւններու առջեւ»:

«Ամերիկայի մէջ ան ունի վեց մասնաճիւղեր որոնք կը պատրաստուին նիւ Եորքի մէջ սարքուելիք Հայկական Ընդհ. Ողիմպիականին, իսկ իր ֆութպոլի խումբերը կը շարունակեն իրենց մրցումները Ամերիկեան լիկերու մէջ, միշտ ալ բարձր պահելով Հայ անունը: Այս առթիւ կ'արժէ յիշել թէ Եունիքն Սիթիի մասնաճիւղի խումբը երեք մրցումներ եւս ունի եւ յաղթելու պարագային կը շահի լիկի առաջնութիւնը: Իսկ Ֆրանսայի Հայ խումբերը հոչակ հանած են իրենց փառաւոր յաղթութիւններով»:

«Հ. Մ. Ը. Մ.ը կը սպասէ ստանալ Հայ ժողովուրդի անվերապահ աջակցութիւնն ու բարոյական օժանդակութիւնը»:

«ԲԱՐՁՐԱՑԻՐ ԵՒ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՐ»

Պէյրուսի «ԱԶԳԱԿ»ը, «ԲԱՐՁՐԱՑԻՐ-ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՐ», խորագրով խմբագրականի մը մէջ, ակնարկելով տեղւոյն 50 սկաուտներու երդման արարողութեան, կը շարունակէ.

«Սրբազան ուխտ եւ նուիրական Միութիւն:

Ամբողջ քաղաքակիրթ երկիրներ եւ տէրութիւններ այսօր, իրենց յոյսերն ու իտէալները կապած են այն սերունդին, որ կը հասուննայ բարոյական եւ ֆիզիքական առողջ դաստիարակութեամբ եւ կը կրթուի իր նմաններուն ծառայելու վեհ սկզբունքով: Պետութիւններ առանձին պիւտճէ կը քուէարկեն սկաուտիզմի համար եւ

կը տրամադրեն բոլոր միջոցները, որոնք հարկաւոր են սկաուտական ուժեղ կազմակերպութիւն մը յառաջացնելու համար: Դեռ երկու տարի առաջ անգլիական կառավարութիւնը երկու միլիոն ոսկիի հսկայ գումար մը քուէարկեց, աւելի ամուր հիմերու վրայ դնելու համար սկաուտական կազմակերպութիւնը:

Հ. Մ. Ը. Մ.ի օգտաշատ կազմակերպութիւնը, իր հիմնադրութեան առաջին օրէն արդէն որդեգրած ըլլալով սկաուտական ծրագիրն ու սկզբունքները, զանազան շրջաններու մէջ ունեցած է իր սկաուտական խումբերը եւ իբր նշանաբան ընտրած է «ԲԱՐՁՐԱՑԻՐ ԵՒ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՐ»:

Ինչ վեհ եւ նուիրական նշանաբանին քղինքդ կատարելագործէ եւ յետոյ ուրիշները բարձրացուր: Ամէն մարդ կը խոնարհի այդ գաղափարին առջեւ: Ամէն ծնող իր զաւակը գոհունակութեամբ պիտի յանձնէ այդ իտէալին: Հ. Մ. Ը. Մ.ի Պէյրուսի վարչութիւնը որ կը ձեռնարկէ աւելի ուժեղ հիմերու վրայ դնելու աշխատանքին իր սկաուտական կազմակերպութիւնը, ամենաթանկագին ծառայութիւնը կը մատուցէ մեր ժողովրդին եւ պիտի գնահատուի անկասկած բոլորէն: Սկաուտ պատանին քաջ, բարոյականի տէր, չարքաշ եւ իր ազգին ու հայրենիքին անկեղծօրէն նուիրուելու տրամադիր երիտասարդը պիտի դառնայ վաղը եւ բարձր պիտի պահէ մեր ազգային արժանապատուութիւնը:

Սկաուտիզմը համամարդկային ձեռնարկ մըն է եւ որեւէ կրօնական, քաղաքական կամ կուսակցական հեռանկար չունի:

Հայե՛ր, եթէ կ'ուզէք առողջ մարմնի եւ առողջ նկարագրի տէր զաւակներ ունենալ, կանուխէն զանոնք սկաուտ արձանագրել տուէք:

Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ԲԱՐԵԿԱՍ ՄՐ. Ք. ՅԵՐՊՈՐԻ ՄԱՀԸ

ԱՅԻՆՔ, 2 ՅՈՒՆԻՍ

Շարած 31 Մայիս առաւօտեան ժամը 9ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան իր բնակարանին մէջ յանկարծամահ եղաւ Ամերիկեան Նիւր Իսթի Յունաստանի եւ եգիպտոսի ընդհ. անօրէն հայասէր Մր. Քրիստօֆըր Թըրպըր: Գոյժը կայծակի արագութեամբ տարածուեցաւ Ամէնքի եւ Բիրէայի յունահայութեան մէջ:

Մր. Թըրպըր գրեթէ 10 տարիներէ ի վեր կը պաշտօնավարէր Նիւր Իսթ Ռիլիֆի կազմակերպութեան մէջ, իր ժամանակն ու կեանքը նուիրելով հայ որբորբուհիներու բարոյական, ֆիզիքական եւ նիւթական յառաջացման եւ բարելավման գործին:

Վերջին երկու տարիներուն մեծ էջժ տուած է մարմնակրթանքի եւ հիմնած է Նիւր Իսթ Ռիլիֆի յոյն մարզական խումբը: Նոյնպէս 1928ին եւ 1929ին օգնած է Հ. Մ. Ը. Մ.Ի սկառուան րուն նիւթապէս:

1929 Գեկտ.ին 10.000 տրախմի նուիրած է Հ. Մ. Ը. Մ.Ի եւ Յունուարէն սկսած ամսական 5000 տրախմի տրամադրած է հայ սկառուաներուն. կազմած է նաեւ Նիւր Իսթի հայ մարզիկներու բաժինը եւ զայն դրած Հ. Մ. Ը. Մ.Ի հսկողութեան եւ դեկավարութեան տակ:

Հ. Մ. Ը. Մ.Ի շրջան. կեդրոն. վարչութիւնը դադարեցուց իր հերթական նիստը եւ անմիջապէս հրահանգեց ֆուլթուրիստներուն, մարզիկներուն եւ սկառուաններուն ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան:

Ներկայ էին Ամերիկեան եւ Յունական պաշտօնական մարմինները:

Հ. Մ. Ը. Մ.Ի Լիբագմայի սկառուտական խումբը եւ ոստիկանական ջոկատ մը կը պահպանէին կարգապահութիւնը: Միութիւններէ, անհատներէ եւ պաշտօնատուներէ զրկուած էին 70ի մօտ ծաղկեպսակներ:

Նիւր Իսթ Ռիլիֆի անօրէնութեան պիտի կոչուի Մր. Աչիսըն կամ Մր. Պըքսըմ:

ՄԵՐ ՏԱՆ ՍՈՒԳԵՐԸ

Հ. Մ. Ը. Մ.Ի բազմաձիւղ եւ ծաւալուն ընտանիքը, կ'ստիպուի ժամանակ առ ժամանակ, կեանքուտ տողերուն քով արձանագրել սուգի տողեր եւս:

Այս թիւով կրկին կը գուժենք մեր պարտէզին դալար ձիւղերէն մի քանիներուն թօշնիրը:

ԳԱՀԻՐԷԷՆ (եգիպտոս)

Պէրպէրեան վարժարանի աշակերտ եւ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի եռանդուն անդամ՝ ուշիմ եւ մտացի պատանին՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ԱՐՕԵԱՆ

Անակնկալօրէն անդարձ հեռացաւ մենէ:

Նոյնպէս Գահիրէէն՝ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի անդամ եւ Պէրպէրեանի շրջանաւարտ սաներէն, խոստովալից երիտասարդը՝

ՀՐԱՆԴ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Հողին յանձնեցինք:

ՓԱՐԻՋ

ՓՈՐՈՑ Տ'ԻՌԱՆԻ մասնաձիւղի սկառուաներէն 13 տարու պատանին՝

ՏԻԳՐԱՆ ԱՐԱՄԵԱՆՑ

Կարճատեւ հիւանդութեամբ մը հողին յանձնուեցաւ 3 Յուլիսին, իր դագաղին հետեւեցան իր սկառուտ եղբայրները:

Անկէնի (Փարիզ) Հ. Մ. Ը. Մ.Ի մասնաձիւղի վարչութեան գանձապահ եւ նոյն մասնաձիւղի ֆուլթուրիստներէն՝

ՎԱՀՐԱՄ ՀԻՒՍԷՅԻՆՃԵԱՆ

28 տարեկան հասակին՝ մահացաւ հիւանդանոցի մէջ կարճատեւ հիւանդութեամբ մը:

Մեր անկեղծ ցաւակցութիւնը մեր ողբացեալ եղբայրներու ընտանիքներուն եւ թէ իրենց պատկանած մասնաձիւղերու վարչութիւններուն:

ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱՆՔ

ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԾԱԳՈՒՄԸ

Բ.

Ահա թէ ի՛նչպէս ծագում առած է այս հետաքրքրական խաղը, որ, այսօր աշխարհի բոլոր երկիրներու մէջ ամէնէն ժողովրդականութիւն շահած խաղն է, ծոտ երեսուն միլիոն խաղացողներ կը հաշուուին այսօր: Ֆրանսայի մէջ ճիշդն այսօր ծոտ մէկ միլիոնի կը հասնի անոնց թիւը՝ տասը հազարի ծոտ խումբերով:

Բայց այս խաղն ալ իր բարձրութիւնէն ինկած է այսօր և միջոց դարձած է դրամ շահելու: Անկիս դարձած է արհեստ, սա պատճառով որ, խաղացողները կ'ըսեն թէ՛ «Մենք կը խաղանք, իսկ ժողովուրդը դրամ կուտայ մեզ զիտելու համար, ուրեմն մենք պէտք է օգտուինք այդ դամարներէն:

Ներկայիս գոյութիւն ունին միջազգային երկու Համազգայնակցութիւններ: Մէկը **ԻՆՏ. Բորդը**, որ «փրօֆէսիօնէլ» է, որուն մաս կ'առնեն Անգլիա, Սկոտլանդ, Իրլանտա և Կալէսի երկիրը, որոնք մաս չեն առներ միջազգային ոլիմպիական ճրցումներուն: Իսկ երկրորդը «ամաթէօր»ներու Միջազգային Համազգայնակցութիւնը, որուն կը մասնակցին Ֆրանսա, Պելճիքա, Սպանիա, Փորթուգալ, Իտալիա, Գերմանիա, Պուլկարիա, Ռումանիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Ամերիկա, Արժանթին, Չիլի, Ռուսկուայ:

Բայց կարելի չէ ըսել թէ վերոյիշեալ երկիրներու խաղացողները իսկական սիրողներ են, անոնք ալ ունին վճարովի խաղացողներ՝ տարբեր ձեւերով:

Ասոնցմէ դուրս կը մնան կեդրոնական Եւրոպայի և հիւսիսային երկիրները՝ Տանի-ճարքա, Շուէտ, Նորվեկիա, Չեխոսլովաքիա, Եսկոսլավիա, Հունգարիա, Էսային, որոնք առանձին բաժաններու խաղեր կը կազմակերպեն և իրարու հետ կը ճրցին:

Անցեալ տարի Միջազգային Համազգայնակցութիւնը ճրագրեց կազմակերպել «Աշխարհի բաժակը» անունով ճրցում ճր: Այս տարի

տեղի ունեցաւ այդ ճրցումը և վերջապէս ֆութպոլիստներու բախար որոշուեցաւ:

«Ամաթէօր Մարոն» անունով ճկրտուեցան անոնք, որ իրենց խաղացողներուն կը վճարեն այն բոլոր ծախքերը, որոնք իրենց բացակայութեան պիտի ըլլան, նմանապէս իրենց օրապահիկները պիտի վճարուին:

Առաջին ազդանշանը Ֆրանսան տուաւ, վճարելով Ալգ. խումբի խաղացողներուն՝ բոլոր ծախքերէն դուրս օրական հարիւրական ֆրանք, որոնք մեկնեցան Մանթէվիտէօ, ճանակցելու համար աշխարհի բաժակի ճրցումին: Ասով պղտիկ տարբերութիւն ճր դրուած եղաւ փրոֆէսիօնէլ և ամաթէօր խաղացողներու միջեւ:

Այսպէս ըլլալով հանդերձ, այս երկու Համազգայնակցութիւնները իրարու հետ հանդիպումներ կ'առնեն տարին մէկ անգամ, օրէնքներ գծելու և այլ խնդիրներու համար:

Ահա ծագումէն մինչեւ այսօր, ֆութպոլի մասին ամփոփ տեղեկութիւն ճր:

Ուրիշ առթիւ պիտի աշխատինք տալ ֆութպոլի օրէնքներուն, խաղարկութեան և փորձերուն մասնագիտական բացատրութիւնները:

Փարիզ Մ. ՄԱԼՈՒՄԵԱՆ
ՎԵՐՋ

ՄԱՐՋԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱ

Վ Ի Է Ն

Վ. Է. Է. 10 յունիս. — Կիրակի օր տեղի ունեցաւ բաժակի մեծ ճրցում ճր հայկական տասը խումբերու միջեւ:

Վ. Է. Է. 2. Մ. Բ. Մ. ն ալ իր մասնակցութիւնը բերաւ իր ֆութպոլի առաջին խումբը զրկելով:

Մրցումները տեղի ունեցան A. S. L. մարզարանին մէջ առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ իրիկուան ժամը 9:

Նախապէս Հ. Մ. Բ. Մ. ի Տէսինի Ա. խումբը եւ Վ. Է. Է. Մ. ը ճրցեցան, վիճակահանութենէ ճր ետքը: Երկու բոլոր մասնաճիւղերու Միութիւններն ալ դաշտ ելան,

իրենց յատուկ զբոշով եւ հայկական եռա-
գոյններով:

* Երկու խումբերն ալ ցոյց տուին հան-
դիսականներուն նուրբ խաղարկութիւն ճը,
որմէ յետոյ Վիէն յաղթական ելաւ 2ի դէմ
Օով:

Գովելի է Տէսինցիներու դիմադրութիւնը
Վիէնի Ա. խումբին դէմ:

Ժամը 10ին «Արծիւ» Մարզական Միու-
թիւնը ճրցեցաւ Մօնշաի (Լիոն) պահեստի
խումբին դէմ, որուն յաղթեց 2ի դէմ 1ով:

Ժամը 11ին Foot. Ball Club Arme-
nienը եւ կազմակերպիչ Միութեան խում-
բերը ճրցեցան F. C. A. յաղթական ելաւ 4ի
դէմ 1ով:

Ժամը 12ին, հանդիպեցան Չ. Ե. Ո.
Միութեան եւ Մօնշաի Ա. խումբերը: Խաղը
երկարաձգուելէ յետոյ Մօնշա յաղթական ե-
լաւ 1ի դէմ Օով: Սակայն գնահատելի էր
նորակազմ Միութիւնը որբերու, որոնք ընտիր
խաղարկութիւն ճը ցոյց տուին: Չ. Ե. Ո. Մ.ը
շատ աւելին կրնայ ընել եթէ այսպէս շա-
րունակէ:

Ժամ ճը յետոյ, Փոն ա'Օպնայի եւ Տէ-

սինի Հ. Մ. Ը. Մ.ի 2րդ խումբերը ճրցեցան,
փոքրիկ Տէսինցիները յաղթեցին 1ի դէմ Օով:

Այսպէսով ճրցումներու առաջին շրջանը
լրացաւ եւ հետեւեալ յաղթական խումբերու
վիճակահանութիւնը դարձեալ տեղի ունեցաւ:
Վիէն-Տէսին, F. C. A., Արծիւ եւ Մօնշա:

Արծիւ ճարգականը յաղթեց Տէսինի եր-
կրորդին 2ի դէմ Օով:

Այս ճրցումներէն յետոյ ճնաց ֆինալի
եւ ամենակարեւոր ճրցումը: Վիէն եւ Ֆութ-
պոլ Գլիւպ: Երեկոյեան ժամը ճիշտ Տին
սկսաւ ճրցումը: Առաջին վայրկեանէն Հ. Մ.
Ը. Մ.ի բերդը վտանգի ենթարկուեցաւ, եւ
հազիւ քանի ճը վայրկեաններ սահած էին,
Ֆութպոլ Գլիւպ ըրաւ Ա. նշանակէտը: Մինչեւ
վերջին վայրկեանները Հ. Մ. Ը. Մ., ի դուր
տքնեցաւ խաղը հաւասարցնել: Մրցումը լրա-
նալու երկու վայրկեան ճնացած, Հ. Մ. Ը. Մ.ը
շահեցաւ նշանակէտ ճը եւ խաղը հաւասա-
րեցաւ: Տասը վայրկեան խաղը երկարաձգուե-
լով Հ. Մ. Ը. Մ.ը նշանակէտ ճը եւս շահե-
ցաւ եւ յաղթական ելաւ 2ի դէմ 1ով:

Ա. ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. ի փարիզի ֆուտպոլի Ա. խումբը:

ՍՈՒՐԻԱ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

2 Ի ԴԷՍ 5 ԿՕԼ

Աճառչս 10, շարաթ երեկոյեան Պէշրու-
թէն հոս ժամանեց «Արաքս» ֆութպոլի խում-
բը, ծրցում ձը կատարելու համար Հ. Մ. Ը.
Մ. Ի հետ:

Երկու օրէ ի վեր մեծ հետաքրքրութիւն
կար ժողովուրդին ձօտ, տեղի ունենալիք ծր-
ցումին մասին: Երէկ, կէսօրէ յետոյ ժամը
4ին Հ. Մ. Ը. Մ. Ի դաշտը փութացած էր հե-
տաքրքրներու բաղձութիւն ձը: Ժամը ճիշդ
5ին սկսաւ խաղը: Քառօրդ ժամ չանցած, Հ.
Մ. Ը. Մ. Ի տղաքը նշանակեցին 2 կօլ. բիչ
վերջը «Արաքս»ը նոյնպէս կօլ ձը: Առաջին
հայֆթայձէն վերջը Հ. Մ. Ը. Մ. Ի տղաքը
շահած էին արդէն 4 կօլ, իսկ «Արաքս»ը 2
կօլ: Երկրորդ հայֆթայձին Հ. Մ. Ը. Մ. Ի
տղաքը, հակառակ օր հովը իրենց աննպաստ
էր, նշանակեցին կօլ ձը եւս, և խաղը վեր-
ջացաւ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի յաղթանակով, 2ի դէժ
5ով:

Մըցումը չափազանց հետաքրքրական էր,
և հանդիսականները հեւ ի հեւ կը հետեւէին
խաղի ամբողջ ելեւէջներուն: Երկու կողմերն
ալ իրենց լաւագոյն խաղը կը ջանային խա-
ղալ յաղթանակը շահելու համար: Պէտք է
ըսել, որ երկու կողմերն ալ լաւ խաղացողներ
էին: Հ. Մ. Ը. Մ. Ի տղաքը, երէկ, իրենց հո-
յակապ խաղերէն ծին խաղացին: Կանսնաու-
րութիւնը, կարգապահութիւնը կատարեալ էր:
Խաղի ամենանորը կէտերն իսկ կատարուած
էին ճարպիկօրէն և ճկունութեամբ:

Այս առթիւ կ'արժէր, որ ամբողջ ճար-
պիկներուն ալ աշտղութեան յանձնէինք սա-
րագայ ձը: Եթէ երբեք հայ երիտասարդը ճար-
պանք կը կատարէ, ճիծիայն իր գնդերները
զօրացնելու ձօք, չարաչար կը սխալի: Պէտք
է ճկանունքներուն հետ ճիտօրէն, և աւելին,
ջանալ հոգին կրթել, ճարպել, հայ պատանիին
ձէջ նկարադիրը կաղձաւորել, ալլապէս սա-
րապ աշխատանք է որ կը թափուի:

*
**

Առջի օր, կիրակի, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի խա-

ղափայրին վրայ տեղի ունեցած էր՝ «Արաքս»ի
և ֆրանսական Militaire Selectionի ճիջեւ
ծրցում ձը: Երկու կողմերը 3ի դէժ 3 կօլով
հաւասար մնացած են:

13 Մայիս 1930

Թղթակից

Դամասկոս

ՀԱՅ ԲԱԶՈՒԿԸ ՕՏԱՐ ԴԱՇՏԵՐՈՒ Ի ՍՊԱՍ

ՖՐԱՆՍԱ

ԺԻՐԱՅԻ ԽԹԻԿԵԱՆ

Յունիսէն ի վեր Աթլէթիսմի եղանակը
բացուած է Ալպեաններու շրջանին ձէջ: Ա-
ռաջին ծրցահանդէսը կատարուեցաւ Յունիս
Ցին Կրընոսպլլի ձէջ: Հ. Մ. Ը. Մ. Ի տեղական
Մասնաճիւղը իր լաւագոյն ճարպիկներով մաս
առաւ ծրցումներուն:

Նոյն օրը, Ժիրայր Խթիկեան, գունդ նե-
տելու մեր ճանօթ ախոյեանը, ձեռք բերաւ
փայլուն առաջնութիւն ձը՝ երկաթը նետելով
13 մէթր 15 ս. հեռու: Այս արդիւնքը, որ
չափուած է պաշտօնապէս ֆրանսացի դատա-
ւորներու կողմէ և կը կտորէ նախորդ ծրցա-
նիշը, կարելի է անցընել մեր ամէնէն աւելի
արժէքաւոր ծրցանիշերու կարգին:

Յունիս 15ին, Խթիկեան Կրընոսպլլի
Մասնաճիւղին կողմէ մասնակցեցաւ Շամպէ-
րի ճիջազգային ճարպահանդէսին: Հոն եւս
ունեցաւ մեծ յաջողութիւն ձը, խլելով առաջ-
նութիւնը 12 մ. 87 սանդիմնէթրով:

Տեղական թերթերը ամէն անգամուն գնա-
հատանքի տողեր է որ կը նուիրեն Հ. Մ. Ը.
Մ. Ի ճարպիկներուն ունեցած յաջողութիւննե-
րուն առթիւ և Petit Dauphinoisի ձէջ
յօդուածագիր ձը ցաւ կը յայտնէ որ Խթիկ-
եան չօգտականիք ֆրանս. ազգին, սրուն կըր-
նար — բիչ ձը աւելի կանսնաւօր փորձերէ
վերջ — օգտակար ըլլալ պաշտօնական ճի-
ջազգային ծրցումներու ընթացքին:

Կրընոսպլլը. — Յունիս 29ին մեր ճար-
պիկները Ժարիի (Իվէր) ձէջ մասնակցեցան
տեղական ծրցահանդէսին:

Ժիրայր Խթիկեան նոր յաջողութիւն ձը
եւս ունեցաւ, խլելով առաջնութիւնը գունդ

նետելու ծրցումին ձեջ, ձօտ 25 ճրցակիցներու ղէմ:

ՎԱԶԳԻՆ ՄԻՄՔՃԵԱՆ

Սոյն ճրցահանգէսին ձեջ ձստ առաւ նոյնպէս բարձր ցատկելու ճրցումին և 3րդ ելաւ՝ 1 ճեթր 55ով, 30է աւելի օտար ճրցակիցներու ձեջէն:

Յ. ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

ՓԱՐԻԶԻ L. P. A. երկրորդ դասակարգի ախոյեանութեանց ճրցումներուն ձստ կ'առնէր նաև ճանօթ ճարչիկ Յ. Մաճիկոնեանը, որ շահեցաւ երկրորդ դասակարգի Փարիզի Ախոյեանութեան ախոյսը, ձողով բարձրութիւն ցատկելով 3 ճեթր 56: Իր նախորդ ճրցանիշն էր 3 ճեթր 32:

Վերոյիշեալ արդիւնքը իրաւունք տուաւ Մաճիկոնեանի անցնելու Ֆրանսայի առաջին դասակարգի ճարչիկներու կարգը:

Մաճիկոնեան վերջերս ճասնակցեցաւ Ֆրանսայի Ալգ. խոճբին՝ Պելճիբայի հետ տեղի ունեցած ճրցումներուն և չորրորդութիւնը շահեցաւ:

ՓԱՐԻԶ

ՄԿՐՏԻԶ ՄԱԼՈՒՄԵԱՆ

ՕՆՆԻԿ ԼՈՌԷՆԵԱՆ

«Ֆրանսական Փութպոլի Ֆէտէրասիօն»ը խիստ ճեճ կարեւորութիւն կուտայ Փութպոլի յառաջդիմութեան և անոր կատարելագործումին: Վերջերս, ան հրաւիրած է անգլիացի նշանաւոր ճարդիչ Սըր Կրիֆիթսը՝ դասախօսելու և ճարդիչներ պատրաստելու համար: Սոյն դասախօսութիւններուն ճասնակցած են ֆրանսական Փութպոլի բոլոր ընկերակցութիւնները, իսկ հայերէն ճասնակցած են Մկրտիչ Մալուճեան և Օննիկ Լուէնեան, որոնք վկայուած են իբր arbitre officiel և կը պաշտօնավարեն Ֆրանս. Փութպոլի Ընկերակցութեան ձօտ՝ իբր պաշտօնական դատաւորներ:

ՎԱՀԱՆ ՀԱՐԻԿԵԱՆ

Վերոյիշեալ դասախօսութեանց հետեւած է նոյնպէս Վ. Հարիկեան և ստացած է օտար խոճբերու Փութպոլի ճարդիչի վկայագիր:

ԳԷՈՐԳ ՏԷՐ - ՍԻՄՈՆԵԱՆ
Գունա նետելու եգիպտոսի ախոյեանը

ԵԳԻՊՏՈՍ

ԳԷՈՐԳ ՏԷՐ ՍԻՄՈՆԵԱՆ

ԱՂԵՔՍԱՆԳՐԻՈՅ նորակառոյց պետական սթատին ձեջ ճայտ 17ին տեղի ունեցաւ ճիջագգային ողիմպիական զանազան խաղեր, որուն կը ճասնակցէր «Կոճբ» ճարճն. աւելոճբին կողճէ Գէորդ Տէր Սիճոնեանը: Յիշեալը 12 ճեթր 78ով գունդ նետելու առաջին ճրցանակը շահեցաւ և հռչակուեցաւ եգիպտոսի շաճբիոնը, վարճատրուելով սակի շքանշանով ճր:

Հանդէսին նախագահն էր եգիպտոսի թագաւորը, որուն բացակայութեանը կը փոխանորդէր Բրէնս Օճար Թօսուն փաշա: Աւելի քան 10 հաղար երկսեռ բաղճութիւն ճր ներկայ էր սոյն հանդէսին:

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

ՅՈՎՍԷՓ ԵՐԵՄԵԱՆ

ՎԱՌՆԱՅԻ ձեջ ճեռք բերած է կարգ ճր արդիւնքներ, որոնք բաջարելի էն: Ատոնք են. — Բարճրութիւն ցատկել՝ 1,70, երկայնութիւն՝ 6,35, երեք քայլ՝ 12,51: Եթէ չենք սխալիր, Բ. Կէօղիւպէօյնքեանէն ի վեր առաջին հայ ճարդիկն է որ 1,70 կը ցատկէ (բարճրութիւն), ինչ որ հայկ. ճրցանիշն է երկար տարիներէ ի վեր:

Le Gérant: DIRAN PERTCHEMLIAN
Imp. MASSIS, 208 bis Rue Lafayette, PARIS

ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՑ ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

Պ. Ք. Ժպտունի, ՉՈՐՄ օրինակ տարեկան, յատկացուցինք Պէյրուի չայ ձեմարանին,
Ղազիր (Սուրիա) որբանոցին, Հալէպի Մեսրոպեան վարժարանին և Պոլսոյ
Պէզազեան վարժարանին:

ՍՏԱՑԱՆՔ

MY DIARY, ցուշեր պատերազմի կեանքէն: վարդան Մելքոնեան:

Հասցէ՝ Abadan, Persian Gulf (Պարսկաստան):

ԱՐՄԻԻ, օրկան չայ Թուրքիստական Միւլթեան, 63, Rue Tzar Samouil, Sofia.

ԵՐԿՈՒՆՔ, օրկան ջափախաս որբերու Միւլթեան:

Հասցէ՝ M. Kurkdjian, 247, Bld. Voltaire, Paris.

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՆ

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՆԿԱՐՆԵՐՈՎ ՔԱՐՏ-ՓՈՍՏԱԼՆԵՐ

ԴԻՄԵԼ՝ «ՀԱՅ ՍԿԱՌԻՏ», Ի ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

